

2024-06-18 Nr. NV-1647

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-648(2) TAIS 24-5940(3)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 28 D. NUTARIMO NR. 801 „DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Ištatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2025-01-01	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-06-11	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikį patikslinti Išmokų vaikams nuostatus (Nuostatai) sąlygoja nuo 2025-01-01 įsigaliosiantys Išmokų vaikams įstatymo (Įstatymas) pakeitimai, kuriais įtvirtinta nauja išmokų vaikams rūšis – vaiko priežiūros kompensacinė išmoka¹. Nuostatai taip pat tikslinami siekiant juose naudojamas sąvokas suderinti su 2024-01-01 įsigaliojusiu Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu, kitais įstatymais bei siekiant teisinio aiškumo ir teisės normų sistemiskumo.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projekte, siekiant juos suderinti su įstatymais ir aiškiau reglamentuoti, siūloma:

- nustatyti dokumentus, kuriuos reikia pateikti kreipiantis į savivaldybės administraciją dėl vaiko priežiūros kompensacinės išmokos skyrimo: vaiko priežiūros sutartį / darbo sutartį, sudarytą su vaiko priežiūrą vykdančiu fiziniu asmeniu; Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) išduotą individualios veiklos vykdymo pažymą, patvirtinančią, kad vaiką prižiūrintis fizinis asmuo vykdo vaikų dienos priežiūros veiklą; dokumentus, patvirtinančius, kad prižiūrimą vaiką auginantys asmenys dirba pagal darbo sutartį ar darbo santykiams prilygintų teisių santykių pagrindu / yra savarankiškai dirbantys asmenys, taip pat dokumentus, patvirtinančius asmeniui nustatytą dalyvumą, jei vaiką auginantys asmenims nustatytas 0-25 proc. dalyvumo lygis, ar dokumentus apie globos nustatymą, jei prižiūrimas vaikas yra globojamas (jeigu visų šių duomenų nėra registruojama arba valstybės informacinėse sistemose).
- nustatyti šios išmokos mokėjimo laikotarpį – iki vaiko priežiūros sutarties / darbo sutarties termino pabaigos, bet ne ilgiau iki dienos, kai vaikui pradedamas teikti priešmokyklinis ugdymas, o jeigu sutartis neterminuota – ne ilgiau iki dienos, kai vaikui pradedamas teikti priešmokyklinis ugdymas.
- patikslinti su negalia susijusias sąvokas („neįgalus“, „darbingumo lygis“ keičiamos į „asmuo su negalia“, „dalyvumo lygis“ ir kt.).
- atlikti redakcinius pakeitimus siekiant suderinti su 2024-01-01 įsigaliojusiu Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, kuriuo atsisakyta registru skirstymo į valstybinius ir žinybinius. Papildyti nuostatomis dėl duomenų apsaugos užtikrinimo, nurodant konkrečius duomenis, kurie nurodomi pateikiamuose dokumentuose.
- nustatyti būdus, kuriais savivaldybės administracija gali nustatyti aplinkybes, turinčias įtakos išmokos dydžio pasikeitimui, išmokos mokėjimo sustabdymui ar nutraukimui (įvertinus registruojamus ar valstybės informacinėse sistemose esančius duomenis, asmenų pateiktą papildomą informaciją, patikrinus gyvenimo sąlygas ir kt.).

¹ Vaiko priežiūros kompensacinė išmoka – 5,2 bazinės socialinės išmokos dydžio per mėn. (2025 m. prognozuojamas BSI dydis – 70 Eur, išmoka – 364 Eur) – skiriama ir mokama vienam iš vaiką auginančių tėvų (tėvių, globėjų, kai vaiko globa nustatyta šeimoje), už kiekvieną vaiką, kuris nėra ugdomas pagal ikimokyklinio ugdymo programą valstybinėse ar savivaldybių, ar nevalstybinėse įstaigose, ir pagal vaiko priežiūros sutartį su vaiko tėvu (tėviu, globėju) už atlyginimą yra prižiūrimas fizinio asmens, vykdančio vaikų dienos priežiūrą pagal individualios veiklos vykdymo pažymą ar darbo sutartį, jeigu asmenys, kurie augina vaiką, dirba pagal darbo sutartį ar darbo santykiams prilygintų teisių santykių pagrindu arba yra savarankiškai dirbantys asmenys, išskyrus darbingo amžiaus asmenis, kuriems nustatytas 0–25 procentų dalyvumo lygis. Vaiko priežiūros kompensacinės išmokas skiria ir moka savivaldybių administracijos.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- patikslinti, kad savivaldybės administracijos sprendimui skirti ir mokėti priklausančias išmokas užsieniečiai (*turintiems leidimą gyventi Europos Sąjungoje, laikiną leidimą gyventi Lietuvoje, užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga ir kt.*) turi pateikti reikiamą informaciją ar dokumentus tik jeigu reikiamų duomenų nėra registru arba valstybės informacinėse sistemose ir kt.

Projektas yra Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas ir lėšų poreikis jame numatytoms priemonėms įgyvendinti buvo įvertintas rengiant Įstatymo projektą. Planuojama, kad 2025 m. vaiko priežiūros kompensacinei išmokai skirti ir mokėti iš valstybės biudžeto reikės apie 10 mln. Eur (*įvertinus tai, kad nuo 2025 m. planuojama BSI padidinti iki 70 Eur*), vaiko priežiūros kompensacinę išmoką gaus apie 2 500 asmenų.

Rengėjų pasirinktos priemonės iš esmės laikytinos tinkamomis, siekiant suderinti teisės aktų nuostatas bei pakoreguoti galiojančias nuostatas, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įgyvendinant nuostatas dėl naujos vaiko priežiūros kompensacinės išmokos, SADM parengs prašymo gauti vaiko priežiūros kompensacinę išmoką formą (*bus patvirtinta socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu*).

SADM iki 2025-01-01 Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) numatys galimybę prašymą dėl vaiko priežiūros kompensacinės išmokos skyrimo gyventojams pateikti elektroniniu būdu, o Socialinių išmokų apskaitos informacinėje sistemoje „Parama“ bus įdiegta funkcinė galimybė skirti ir mokėti šią naują išmoką.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas be pastabų suderintas su Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga, patikslintas pagal Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Teisingumo ministerijos pastabas. Dėl Nuostatų suderinimo su Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, Projektas papildomai darbo tvarka suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas (*suderinta darbo tvarka*).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaitė-Garbštienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja